

[Niels Eriksen.]

af dette omfattende lovkompleks. Mon ikke det er en tilsidesættelse af virkelig saglig betydning, og hvad er begrundelsen for, at kommissionen ikke er blevet indkaldt og sat i arbejde? Ja, det er vel naturligt, at jeg stiller dette spørgsmål til formanden, den højtærede landbrugsminister. Men også vore største landbrugsorganisationer, Landbrugsrådet og landboforeningerne, må føle sig tilsidesat; man har end ikke i udvalget villet realitetsbehandle de forslag, som fra den side er fremsat, eller tage mindste hensyn til de saglige indvendinger imod lovforslagene, de har fremført. En sådan fremgangsmåde har hidtil ikke været skik, når vi har behandlet landbrugslove.

I statshusmandslovsforslaget er den udvidede forkøbsret for os det afgørende spørgsmål. Vi finder, at bestemmelsen om statens forkøbsret til al jord er et alvorligt indgreb i ejendomsretten, og vi finder den ganske overflødig for at klare den nationale side af sagen, skadelig for landbrugserhvervet i dets almindelige arbejde og i særdeleshed alvorlig for de unge landmænd. Det er ikke flere restriktioner, men større frihed til at finde sin fremtidige form, landbruget nu trænger til.

Vi vil derfor så kraftigt, vi kan, gå imod forkøbsretten. Den højtærede landbrugsminister udtalte på et møde i Odense forleden dag, at loven ikke ville genere en eneste praktisk landmand, snarere gavne, sagde ministeren. Jeg synes, det er en lidt flot udtalelse. Mon også de unge synes det, der i forårstiden har købt et brug, som de hurtigt ønsker at komme i gang med? De skal nu gå i uvished i 4 uger, før de med sikkerhed ved, om det er deres, og hvis de så ikke får bruget, har de måske forskertset mulighederne for at få et andet; mon ikke de synes, at det generer? Vi har prøvet at få 4 ugers fristen forkortet, men forgæves. Jeg kunne nævne mange andre uheldige virkninger for de unge, men nævner bare dette ene: det er ikke usædvanligt, at ældre landmænd overdrager en ejendom til veltjente unge på meget rimelige vilkår; tør man det efter denne lov, hvorefter staten kan gribe ind og få fordelene? Jeg tror det ikke.

Efter forslaget skal administrationen ligge i et udvidet jordlovsudvalg, og jeg har ved

behandlingen af de senere års udlånslove og ved første behandling af dette lovforslag — og også i udvalget — rejst spørgsmålet om en undersøgelse af hele vor jordlovgivnings administration, der jo er bygget op under helt andre forudsætninger end dem, der er gældende i dag, men jeg er blevet afvist.

Nu ser jeg, at formanden for jordlovsudvalget i et interview har udtalt, at de nye regler vil mangedoble jordlovsudvalgets arbejde. Formanden nævner, at der kan blive tale om, at ethvert medlem af jordlovsudvalget skal behandle 1.000 sager om året. Endelig siger formanden om administrationen, at den er alt for stor, 5-6 gange større end nødvendigt, og der er ikke færre end 6 kontorer, der korresponderer med hinanden. Mon det dog ikke var betimeligt, at vi fik en virkelig undersøgelse af hele jordlovsudvalgets administration?

Også selve opbygningen tror jeg er forkert. Dette at en tilfældig politisk repræsentant alene har indstillingsret fra et helt amt, kan godt give anledning til forskelsbehandling af ensartede sager. Vi ønsker derfor administrationen decentraliseret gennem oprettelse af lokale jordbrugsnævn, et for hvert amt, hvori der sidder repræsentanter for amtsråd og for landbrugets hovedorganisationer, og dette nævn får efter forhandling med den pågældende kommunalbestyrelse afgørelse i alle sager af jordpolitisk karakter under ansvar over for et landsjordbrugsnævn, der oprettes under landbrugsministeriet. Jeg tror den højtærede landbrugsminister skulle interessere sig for dette forslag, og jeg opfattede også en udtalelse i udvalget forleden dag som en ikke absolut afvisning. Vi er villige til at forhandle om enkeltheder ved nævnenes opbygning, men det skal siges, at en nogenlunde tilsvarende administration fungerer udmærket i andre skandinaviske lande, i Norge og Sverige.

Efter lovsforslaget skal de beløb, der skal bruges ved forkøbsrettens anvendelse, tages af jordfonden. Vi ønsker i stedet, at jordfondens midler fremtidig anvendes til sammenlægning og supplerung af for små brug, under forudsætning af, at de derved bringes op på en rationel størrelse. Vi ønsker udvidet støtte til oprettelse af gartnerier på de mindste brug, og vi har peget på, at vi